

Brzostek, 27.03.2023r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Brzostku
ul. Rynek 1
39-230 Brzostek

dotyczy: sprawozdania z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzostku za 2022r.

Zgodnie z art. 110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej co roku składa radzie gminy sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. W związku z powyższym, Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzostku składa Radzie Miejskiej w Brzostku przedmiotowe sprawozdanie za 2022r. i potrzeby na 2023r.

Załącznik: " Sprawozdanie z realizacji zadań przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku w 2022r. oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2023 w gminie Brzostek"

Z up. Burmistrza
mgr Katarzyna Jędrzejowska
Kierownik Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzostku

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej w Brzostku
39-230 Brzostek, ul. M.ł. Mysławskiego 7
tel. 14 680 89 21, NIP 872 197 83 61

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
PRZEZ MIEJSKO – GMINNY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W BRZOSTKU
W 2022 r.
ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ NA 2023r. W GMINIE
BRZOSTEK**

Brzostek, marzec 2023r.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W BRZOSTKU W 2022 r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku, jest jednostką organizacyjną Gminy Brzostek, utworzoną w celu realizacji zadań własnych gminy oraz zleconych zadań z zakresu pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, oraz wynikających m.in. z:

- 1) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego ,
- 2) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 3) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 4) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych,
- 5) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- 6) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 7) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 8) ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 9) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 10) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 11) ustawy z dnia 23 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- 12) ustawy z dnia 17 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 13) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 14) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizacja zadań Ośrodka odbywa się w siedmiu zasadniczych obszarach:

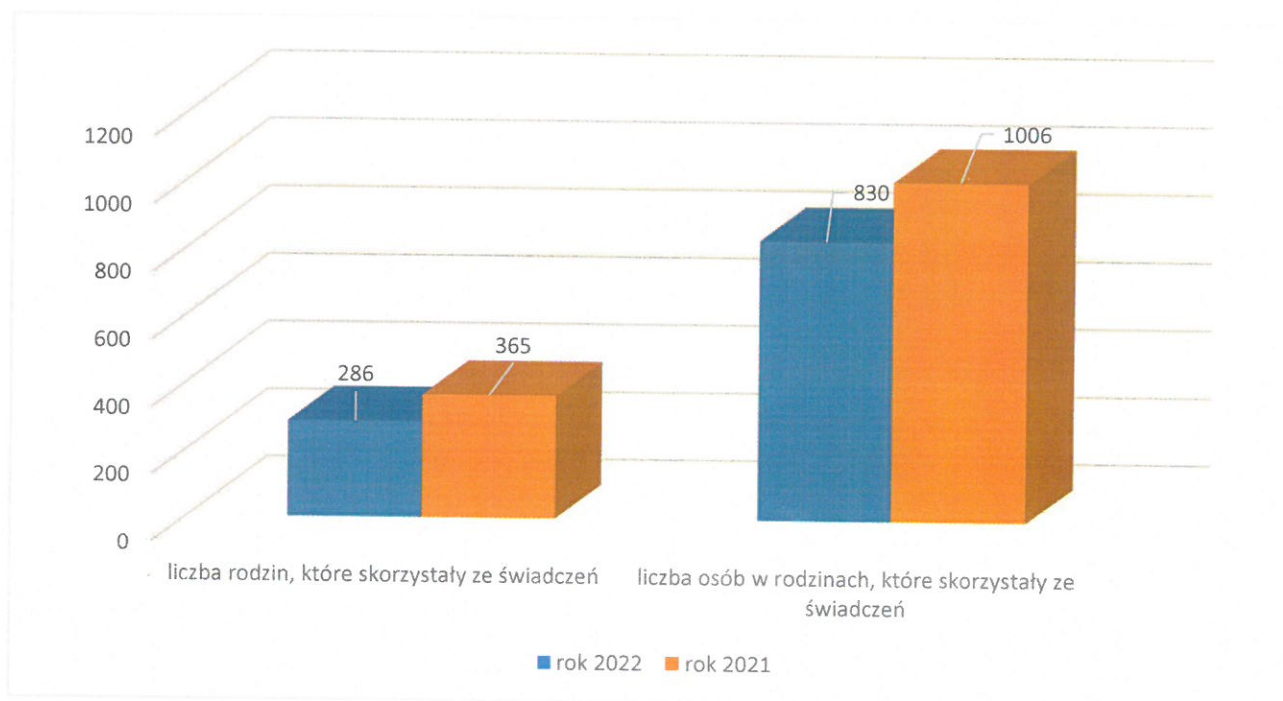
- 1. Pomoc społeczna.**
- 2. Świadczenia rodzinne.**
- 3. Fundusz alimentacyjny oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.**
- 4. Wspieranie rodziny.**
- 5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.**
- 6. Karta Dużej Rodziny.**
- 7. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii.**

I. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są one w stanie sobie poradzić wykorzystując własne zasoby i możliwości. Wspiera rodziny i osoby w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnianiu się i integracji ze środowiskiem lokalnym.

W 2022r. ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej, w ramach ustawy o pomocy społecznej skorzystało 286 rodzin (tj. 830 osób), co stanowiło nieco ponad 6 % ogólnej liczby mieszkańców.

Wykres nr 1. Liczba rodzin i liczba osób w tych rodzinach, które skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej wypłacanych przez MGOPS w Brzostku w latach 2021-2022

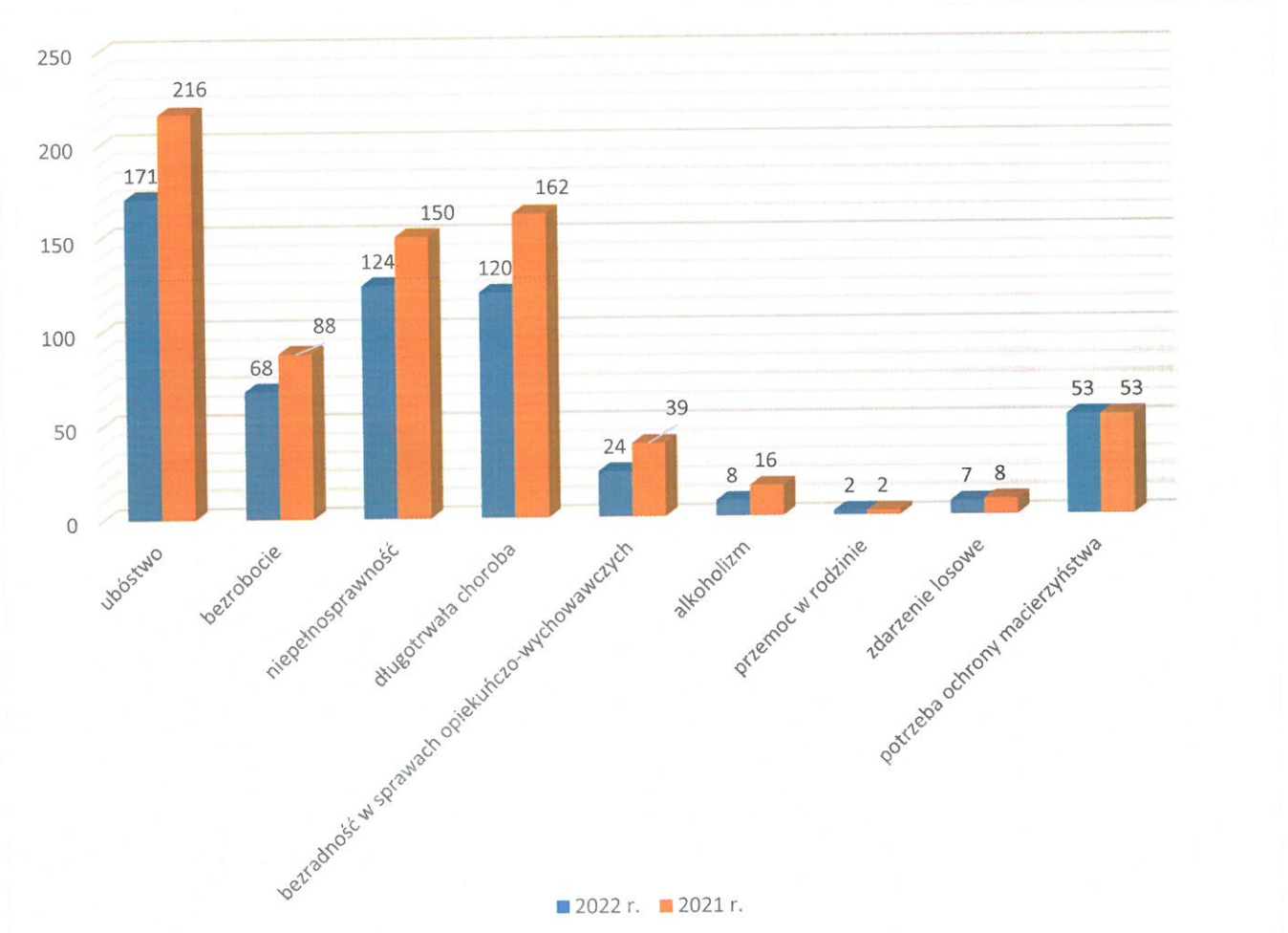
Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

W 2022 r. najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w gminie Brzostek było ubóstwo, niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Wykres nr 2 przedstawia szczegółowo powody przyznawania pomocy przez MGOPS w Brzostku w 2021 r. i 2022 r.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż rodziny korzystające z pomocy MGOPS w Brzostku borykają się z wieloma problemami i dysfunkcjami, które stanowiły przyczynę przyznania wsparcia w ramach systemu socjalnego.

Wykres nr 2. Dysfunkcje, w ramach których MGOPS w Brzostku przyznawał pomoc społeczną w latach 2021- 2022.

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w formie finansowej, rzeczowej, usług, a także pracy socjalnej. Tabela nr 1 przedstawia kwotę wypłaconych świadczeń oraz koszt realizacji zadań z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2022.

Tabela nr 1. Liczba korzystających ze wsparcia Ośrodka w ramach ustawy o pomocy społecznej oraz koszt wypłaconych świadczeń/koszt realizacji zadania w podziale na rodzaj realizowanego zadania w latach 2021-2022

LP	Rodzaj realizowanego zadania	Liczba rodzin/osób 2022r.	Liczba rodzin/osób 2021r.	Kwota wypłaconych świadczeń/koszt realizacji zadania 2022r.	Kwota wypłaconych świadczeń/koszt Realizacji zadania 2021r.
1	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	55	51	28 867,61	27 361,86
2	Zasiłki celowe, w tym zdarzenia losowe	43	149	35 480,00	79 429,00
3	Zasiłki okresowe	134	173	417 757,05	499 529,29
4	Sprawienie pogrzebu	1	1	3 007,80	880,00
5	Udzielenie schronienia	2	2	16 425,00	27 260,57
6	Finansowanie pobytu mieszkańców gminy w domu pomocy społecznej	15	13	387 878,39	335 542,30
7	Zasiłki stałe	61	63	357 611,25	353 628,83
8	Wynagrodzenie opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych	9	10	36 359,13	30 841,95
9	Wynagrodzenie kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych	4	3	14 000,00	9 600,00

10	Koszt utrzymania OPS	-	-	1 505 814,57	1 290 723,08
11	Usługi opiekuńcze	36	39	698 950,36	763 075,87
11	Dożywianie w formie posiłku	214	185	115 104,43	66 653,14
13	Zasiłki celowe na zakup żywności	143	214	101 650,00	200 650,00

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

1.1. Programy rządowe, z których dofinansowanie otrzymał Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku w 2022r.

W 2022 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku uczestniczył w realizacji następujących programów:

- a) **“Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”**- celem tego Programu jest zapewnienie posiłku osobom potrzebującym, w szczególności: dzieciom, uczniom, młodzieży, osobom starszym, chorym, samotnym. W 2022 r. na realizację Programu przeznaczono **216 754,43 zł**, w tym dotacja ze środków Wojewody Podkarpackiego wyniosła **153 895,64 zł**,
- b) **“ Asystent rodziny w roku 2022”** – celem tego programu jest wzmocnienie roli asystentów rodziny w systemie wspierania rodziny. W ramach tego Programu Ośrodek otrzymał w 2022r. dotację w wysokości **1 500,00 zł**,
- c) **“ Opieka 75+”** – celem strategicznym tego programu jest poprawa dostępności usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. W 2022 r. w ramach przedmiotowego Programu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku pozyskał środki w wysokości **22 603,70 zł**,
- d) **“ Opieka wytechnieniowa “ –edycja 2022-** w 2022 gmina Brzostek po raz kolejny przystąpiła do realizacji tego Programu, którego celem głównym jest wsparcie wytechnieniowe członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W ramach tego działania w ubiegłym roku pomocą zostało objętych 4 opiekunów osób zależnych, dla których łącznie zrealizowano 792 godziny wsparcia, a Ośrodek na realizację tego zadania otrzymał kwotę w wys. **36 720,00 zł.**

II ŚWIADCZENIA RODZINNE

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku – Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych realizuje na terenie gminy zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące przyznawania i wypłaty świadczeń rodzinnych oraz obsługi funduszu alimentacyjnego. Do świadczeń rodzinnych zalicza się zasiłki rodzinne oraz dodatki, przyznawane na wniosek strony, w zależności od aktualnej sytuacji rodziny. W katalogu świadczeń rodzinnych znajdują się również: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie oraz świadczenia opiekuńcze związane z niepełnosprawnością występującą w rodzinie: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze. W dalszym ciągu realizowane są również zasiłki dla opiekunów. Ośrodek realizuje także ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Ustawa ta określa możliwości pomocy rodzinie, w której urodziło się ciężko chore dziecko. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie lekarza o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu, albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu przyznaje się jednorazowe świadczenie w wysokości **4 000 zł.** W 2022r MGOPS w Brzostku przyznał **2** takie świadczenia.

Szczegółowe kwestie związane z realizacją tego zadania przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz kwota wypłaconych świadczeń ogółem w podziale na rodzaj świadczenia w latach 2021-2022.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób 2022r.	Liczba osób 2021r.	Kwota w zł 2022r.	Kwota w zł 2021r.
1.	Zasiłek rodzinny	477	578	1 195 158,51	1 401 561,00
1.1.	Urodzenie dziecka	44	47	44 000,00	47 000,00
1.2.	Opieka nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	14	18	54 524,00	64 847,00
1.3.	Samotne wychowywanie dziecka	35	32	77 190,00	67 733,00
1.4.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	46	52	52 480,00	57 760,00
1.5.	Rozpoczęcie roku szkolnego	305	366	60 300,00	73 900,00

1.6.	Podjęcie nauki poza miejscem zamieszkania	235	287	137 923,00	158 453,00
1.7.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	199	233	209 190,00	226 765,00
1.8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	87	87	87 000,00	87 000,00
2.	Zasiłek rodzinny „złotówka za złotówkę”	88	75	95 205,63	60 880,82
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	311	308	766 879,52	760 647,30
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	116	82	2 937 772,50	1 847 461,20
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	44	69	278 732,00	424 141,00
6.	Zasiłek dla opiekuna	20	28	129 249,00	187 250,00
7.	Świadczenie rodzicielskie	49	39	345 600,30	282 693,73
8.	Składka na ubezpieczenie emerytalno - rentowe od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych	149	150	642 746,79	463 445,54
10	Jednorazowe świadczenie „ Za życiem”	2	1	8 000,00	4 000,00

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

III FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia skierowanego do rodzin w których dzieci, pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione. W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenie pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500 zł na osobę miesięcznie.

Na koniec 2022 r. Ośrodek realizował fundusz alimentacyjny dla **21** rodzin. Liczba uprawnionych do funduszu alimentacyjnego wyniosła **27** osób.

W ramach funduszu alimentacyjnego wypłacono **266** świadczeń na łączną kwotę **123 435,94 zł.**

III.1. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega także na prowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Na skutek podjętych działań w 2022 r. dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **87 168,53 zł.**

Szczegółowe działania podjęte przez Ośrodek wobec dłużników alimentacyjnych przedstawia poniższa Tabela nr 3.

Tabela nr 3. Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych w 2022r.

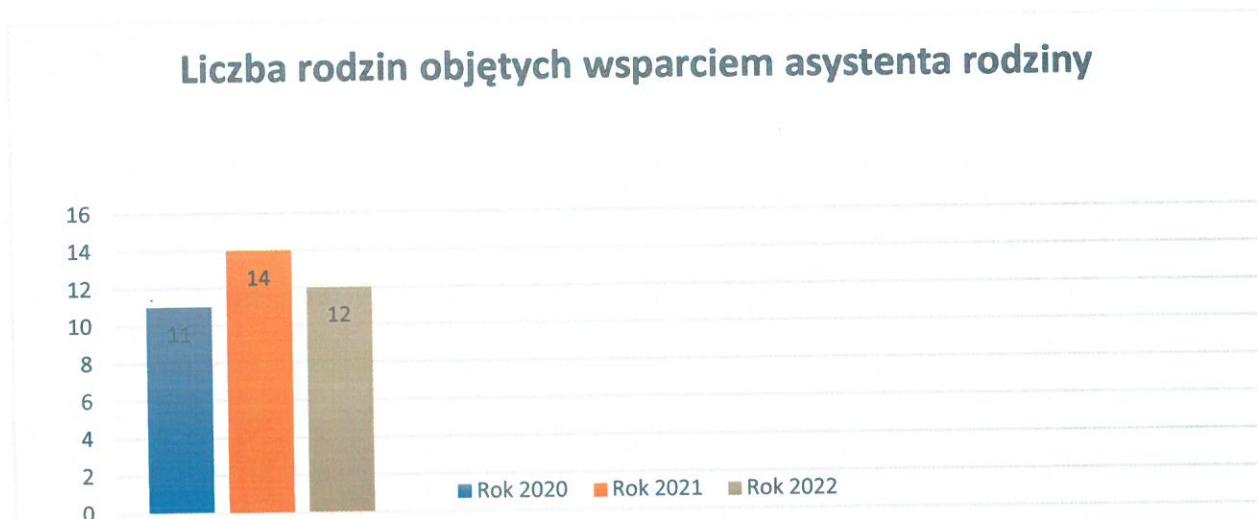
Rodzaj podjętego działania	Liczba działań
Otrzymanie od organu właściwego wierzyciela wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	11
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	10
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	8
Poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	0
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub poszukująca pracy	1
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	2
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	2
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 kk (przestępstwo uchylania się od obowiązku alimentacyjnego)	6
Przekazanie informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego	18

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

IV WSPIERANIE RODZINY, W TYM REALIZACJA ‘PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE BRZOSTEK NA LATA 2022-2024’

W 2022r. ze wsparcia asystenta rodziny skorzystało 12 rodzin. Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę rodzin wspieranych przez asystenta w latach 2020 – 2022.

Wykres nr 3. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

Źródło: opracowanie własne

Asystent rodziny podejmuje z nią współpracę na zasadzie dobrowolności, lub na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. W 2020r. sąd zobowiązał **2** rodziny do współpracy z asystentem rodziny, w 2021 r. asystenci na mocy postanowienia sądowego współpracowali z **3** rodzinami, natomiast w 2022 r. z **4**.

Biorąc pod uwagę okres, jaki asystent pracuje z rodziną należy zaznaczyć, iż jest on uzależniony przede wszystkim od dwóch czynników, tj. liczby dysfunkcji występujących w rodzinie oraz zaangażowania wszystkich członków rodziny w realizację działań prowadzących do osiągnięcia zamierzonych celów. Analizując przeciętną długość czasu pracy asystenta z rodziną należy zauważyć, iż ten czas ulega systematycznemu wydłużeniu. Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim fakt, iż rodzina, która potrzebuje wsparcia asystenta z reguły jest rodziną wieloproblemową, gdzie praca asystenta jest konieczna nie tylko na płaszczyźnie opiekuńczo-wychowawczej. Często w tych środowiskach występują uzależnienia, przemoc, wieloletnie zaniedbania w sferze umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, itp. Wykres nr 2 wskazuje przeciętny czas pracy asystenta z rodziną w latach 2020-2022.

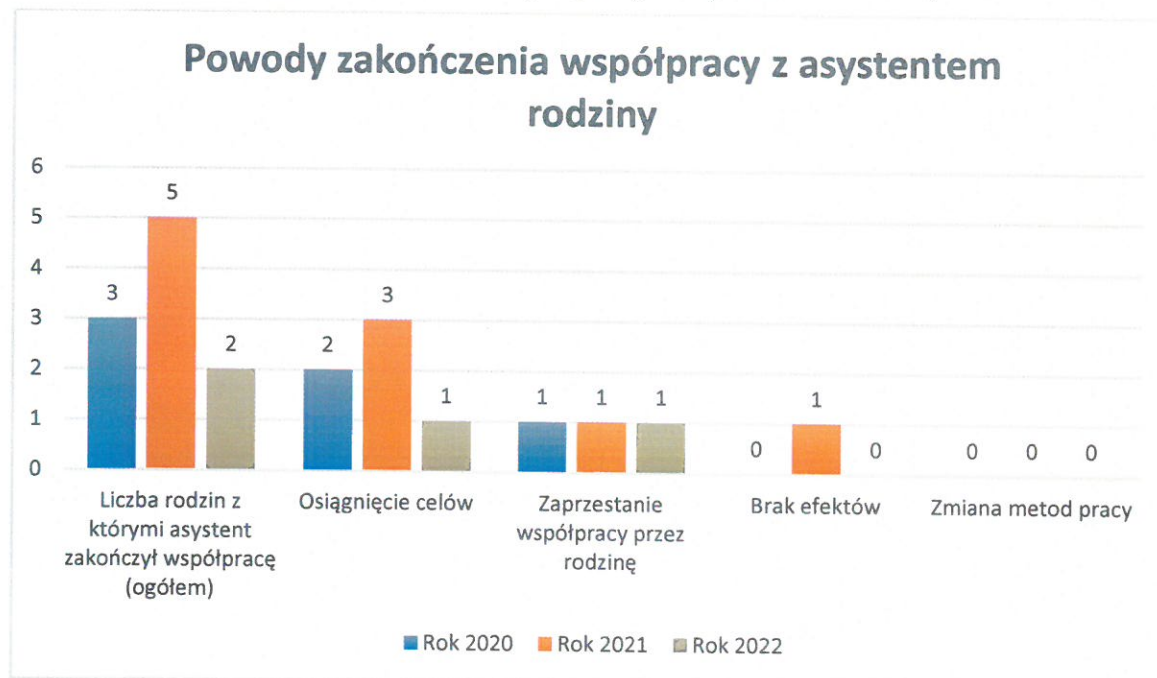
Wykres nr 4. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną

Źródło: opracowanie własne

Rodziny, co do zasady, podejmują współpracę z asystentem na zasadzie dobrowolności i w każdej chwili mogą z niej zrezygnować. Najczęściej kończy się ona wraz z osiągnięciem założonych wspólnie z członkami danej rodziny celów. Powody, ze względu na które asystent kończył pracę z rodzinami na przestrzeni lat 2020-2022 przedstawia wykres nr 5.

Wykres nr 5. Powody zakończenia współpracy z asystentem rodziny

Źródło: opracowanie własne

W rodzinach objętych wsparciem asystent napotyka różnorodne problemy związane z ich funkcjonowaniem. Wśród nich są także problemy związane z występowaniem przemocy w rodzinie. W 2022r. wobec 2 rodzin objętych wsparciem asystenta prowadzono procedurę "Niebieskie Karty", natomiast nadzorem kuratora zostało objętych 5 rodzin.

Jak wspomniano już wcześniej rodziny, które współpracują z asystentem borykają się z różnorodnymi dysfunkcjami i problemami. Tabela Nr 4 przedstawia najczęstsze problemy występujące w tych rodzinach oraz efekty współpracy z asystentem rodziny.

Tabela Nr 4 Problemy występujące w rodzinach oraz efekty osiągnięte poprzez współpracę z asystentem rodziny w 2022r.			
Problem	Liczba rodzin	Efekty współpracy	Liczba rodzin
brak zatrudnienia	5	podjęcie zatrudnienia	5
brak umiejętności dysponowania posiadanymi środkami	4	nabycie umiejętności prawidłowego gospodarowania rodzinnym budżetem	1
zadłużenia	6	całościowe, lub częściowe spłacenie zadłużeń	4
problemy lokalowe	5	poprawa sytuacji lokalowej	3
niewydolność opiekuńczo-wychowawcza	12	poprawa umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	2
zaniedbania zdrowotne	2	poprawa sytuacji zdrowotnej w rodzinie	1
wycofanie społeczne dzieci	3	nabycie kompetencji społecznych przez dzieci	1
brak umiejętności dbania o higienę	4	prawidłowe nawyki higieniczne	2
problemy alkoholowe	6	podjęcie działań zmierzających do zaprzestania nadużywania alkoholu	4
niezaradność życiowa	2	podniesienie wydolności życiowej	0
trudności dzieci w szkole	6	poprawa wyników dzieci w szkole	2
nieprawidłowe relacje interpersonalne między członkami rodziny	5	poprawa relacji interpersonalnych w rodzinie	2

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku realizuje „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w gminie Brzostek”. Tabela nr 5 obrazuje działania zrealizowane w ramach tego Programu w 2022r.

Tabela nr 5. Działania zrealizowane w ramach Programu w 2022r.

Rodzaj zadania – wg. Programu	Wskaźnik realizacji-wg. Programu	Realizacja w 2022r.
zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia	liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej,	219 rodzin zostało objętych pomocą finansową w ramach ustawy o pomocy społecznej
dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych	liczba dzieci i uczniów dożywianych w placówkach oświatowych	213 dzieci zostało objętych dożywianiem w szkole/przedszkolu
zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy	liczba osób doświadczających przemocy, którym udzielono wsparcia	z powodu występowania przemocy w rodzinie w 2022r. MGOPS Brzostek udzielił pomocy 4 rodzinom w formie finansowej. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Dębicy udzielił schronienia jednej osobie.
zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej	dla 10 dzieci finansowano pobyt w pieczy zastępczej
realizacja wsparcia dla uczniów w postaci stypendium szkolnego	liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium szkolne	w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. stypendium szkolne otrzymało 400 uczniów. Przyznano również 4 zasiłki szkolne.
zabezpieczenie specjalistycznego wsparcia w formie usług i poradnictwa dla rodzin	liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego wsparcia	6 osób z rodzin, w których występował problem przemocy domowej skorzystało ze wsparcia psychologa, który wypracował 96 godzin poradnictwa.
prowadzenie pracy środowiskowej przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny z wykorzystaniem zasobów	liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych wsparciem pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny	pracownicy socjalni pracowali z 29 rodzinami, gdzie zdiagnozowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, natomiast

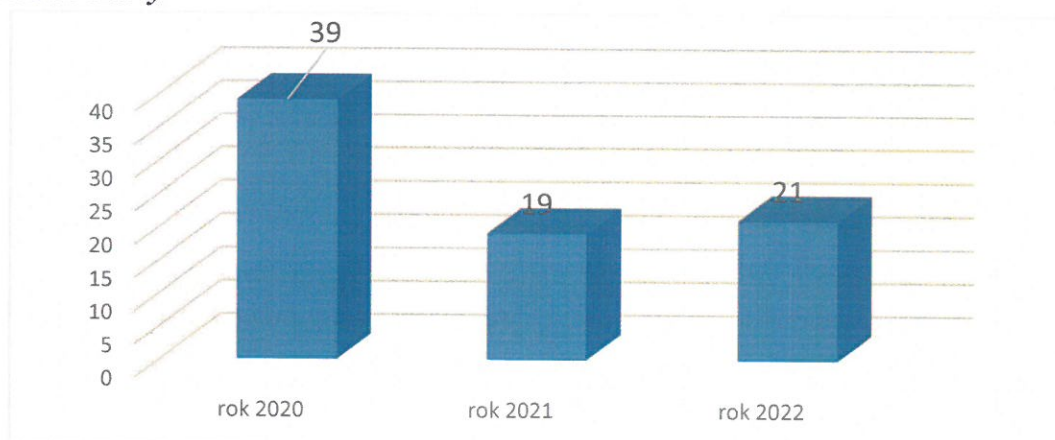
rodziny i środowiska lokalnego		asystent rodziny realizował działania w 12 rodzinach
monitorowanie sytuacji dziecka po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	liczba rodzin pozostających w monitoringu po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	z powodu zmiany miejsca zamieszkania rodziców, którzy współpracowali z asystentem rodziny nie prowadzono monitoringu rodziny
praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	liczba rodzin biologicznych pozostających we współpracy z pracownikiem socjalnym/asystentem rodziny	w 2022r. asystent i pracownik socjalny współpracował z 1 rodziną biologiczną
zwiększenie świadomości środowiska lokalnego na temat zjawiska uzależnień, przemocy	liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy skierowane do rodziców	w 2022r. szkoły zrealizowały łącznie 20 spotkań profilaktycznych dla rodziców, w tym wywiadówki, warsztaty, szkolenia. W ramach kampanii "Postaw na rodzinę" Koła Gospodyń Wiejskich oraz szkoły zorganizowały łącznie 4 pikniki rodzinne
opracowanie i/lub propagowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych skierowanych do rodzin	liczba opracowanych i/lub rozdysponowanych materiałów edukacyjnych	zakupiono materiały informacyjne w ramach kampanii "Postaw na Rodzinę", które rozdysponowano w szkołach na terenie gminy
organizowanie i podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin z dziećmi	liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy, itp. skierowanych do rodziców,	szkoły zrealizowały łącznie 10 spotkań profilaktycznych dla rodziców, w tym pikniki rodzinne, warsztaty, wywiadówki i szkolenia dla rodziców.
umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracownikom działającym na rzecz dziecka i rodziny	liczba szkoleń/ warsztatów oraz liczba uczestników tych działań	asystent rodziny uczestniczył łącznie w 3 szkoleniach

V REALIZACJA ‘‘ PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BRZOSTEK NA LATA 2022-2024’’

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku jest koordynatorem ‘‘ Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek na lata 2022-2024 ‘‘. Głównym celem tego Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Brzostek oraz ochrona osób doznających przemocy w rodzinie. Ośrodek prowadzi również obsługę techniczno-organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w gminie Brzostek realizującego procedurę ‘‘ Niebieskie Karty’’.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. procedura ‘‘ Niebieskie Karty ‘‘ została wszczęta w **21** rodzinach. W porównaniu z rokiem 2021 liczba wszczętych postępowań przedmiotowej procedury utrzymuje się na podobnym poziomie, co ilustruje wykres nr 6.

Wykres nr 6. Liczba rodzin, w których zostało wszczęte postępowanie w ramach procedury ‘‘ Niebieskie Karty’’

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

Realizacją procedury ‘‘ Niebieskie Karty ‘‘ zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Brzostek.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzostku,
- Szkoły Podstawowej w Siedliskach Bogusz,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzostku,
- Komisariatu Policji w Brzostku,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Dębicy,
- Samodzielnego Gminnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzostku,
- Szkoły Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej w Brzostku,
- Stowarzyszenia ‘‘ Nieść Nadzieję’’.

Do wszczęcia procedury "Niebieskie Karty" są uprawnione następujące podmioty: Policja, pomoc społeczna, oświata, ochrona zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 6 przedstawia liczbę sporządzonych "Niebieskich Kart – A" wszczynających procedurę przez poszczególne podmioty.

Tabela nr 6. Liczba wszczętych postępowań w ramach procedury "Niebieskie Karty" z podziałem na podmioty realizujące przedmiotowe zadanie

Liczba sporządzonych "Niebieskich Kart – A", w tym:	2022r.	2021r.
Policja	17	17
Pomoc społeczna	4	2
Oświata	0	0
Ochrona zdrowia	0	0
GKRPA	0	0
Razem	21	19

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

"Niebieska Karta –A" wszczyna przedmiotową procedurę. Zostaje wówczas powołana grupa robocza, która interdyscyplinarnie podejmuje próbę rozwiązania problemów związanych z podejrzeniem wystąpienia w rodzinie przemocy.

Łącznie w 2022 r. działało 32 grupy robocze, które prowadziły pracę z rodzinami dotkniętymi przemocą.

Grupy robocze sporządziły:

- 15 "Niebieskich Kart – C" - z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 10 "Niebieskich Kart – D" - z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Wiele osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie mimo kilkukrotnych wezwań nie stawiały się na posiedzenie grupy roboczej, podobnie sytuacja wyglądała z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz w "Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek na lata 2022-2024". Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 5) monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,
- 6) prowadzenie dokumentacji z działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 7) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 8) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2022 r. odbyły się 22 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas posiedzeń ustalano m.in. sposób realizacji zadań, w tym związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy, ustalano plany działań w przypadku konkretnych rodzin uwikłanych w przemoc, wypracowywano strategie współpracy poszczególnych służb, powoływano grupy robocze do pracy w poszczególnych rodzinach. Analizowano również informacje dotyczące realizowanych działań.

W ramach realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek na lata 2022-2024” w 2022r. w czterech szkołach podstawowych realizowano kampanie informacyjno-edukacyjne na temat zjawiska przemocy. Ponadto zorganizowano 14 spotkań wywiadowczych dla łącznie ponad 400 rodziców, których tematem było przekazanie słuchaczom świadomości nt. negatywnych następstw stosowania przemocy w procesie wychowania dziecka. W szkołach zrealizowano również 116 godzin warsztatów dla uczniów mających na celu wzmocnienie więzi pomiędzy rówieśnikami, doskonalenia radzenia sobie ze stresem i wzmacniania poczucia własnej wartości.

W ramach Programu w 2022r. psycholog udzielił 96 godzin poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc domową.

VI KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- a) w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- b) w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole, lub szkole wyższej,

c) bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym, lub znacznym stopniu niepełnosprawności.
W 2022r. wydano KDR dla **462** osób, a za obsługę zadania gmina otrzymała dotację w wysokości **2 974 zł**

VII PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

W ramach wydatków związanych z realizacją „ Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brzostek na 2022r.” wydatkowano łącznie kwotę : : **78 511,43zł**, z czego :

- ✓ **19 420,00zł** - przeznaczono na wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (**17 spotkań: 16** spotkań stacjonarnych oraz **1** spotkanie w ramach kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych),
- ✓ **840,00 zł** - zakup prenumeraty czasopisma profilaktycznego,
- ✓ **4 920,00zł** - wydatki na zakup materiałów informacyjnych w ramach kampanii profilaktycznych („Postaw na rodzinę” oraz „Przeciw pijanym kierowcom”),
- ✓ **2106,60zł** – zakup materiałów profilaktycznych w formie programu „Smart korzystaj mądrze, nie złap się w sieć uzależnień ” dla szkół podstawowych,
- ✓ **997,75 zł** – zakup materiałów profilaktycznych przekazanych do Oddziału Leczenia Uzależnień w Dębicy,
- ✓ **4 741,08zł** – dofinansowanie kampanii „Postaw na Rodzinę” (wydarzenie integracyjne „Sprzątanie świata”, wyjazd integracyjny dla dzieci i rodziców Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Nawsiu Brzosteckim”),
- ✓ **2 999,49zł** – dofinansowanie pikniku rodzinnego zrealizowany w ramach kampanii „Postaw na rodzinę” w Szkole Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej w Brzostku „ Pod wielkim dachem nieba” ,

Dofinansowania pikników rodzinnych organizowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich w ramach kampanii „Postaw na rodzinę”:

- ✓ **1 360,06zł** – dofinansowanie pikniku „ Postaw na Rodzinę” zrealizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Kleciach,
- ✓ **1 620,33zł** – dofinansowanie pikniku „ Postaw na Rodzinę” , zrealizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Bukowej,
- ✓ **1 000,00zł** – dofinansowanie pikniku „ Postaw na Rodzinę”, zrealizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Gorzejowej,
- ✓ **9 432,00zł** – kolonia letnia dla ośmiorga dzieci z terenu gminy Brzostek,

- ✓ **1 700,00zł** – szkolenie dla rodziców uczniów szkół podstawowych i szkoły średniej w gminie Brzostek,
- ✓ **8 760,00zł** – warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych i szkoły średniej w gminie Brzostek,
- ✓ **7 160,00 zł** – program profilaktyczny rekomendowany przez PARPA pod nazwą „DEBATA” dla uczniów szkół podstawowych,
- ✓ **1 680,00zł** – wynagrodzenie psychologa udzielającego konsultacji osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu w punkcie konsultacyjnym,
- ✓ **3 050,92zł** – koszt wydania opinii przez biegłego psychologa i psychiatrę w kwestii uzależnienia od alkoholu wobec osób skierowanych na to badanie przez GKRPA,
- ✓ **500,00zł** – opłata sądowa za złożenie wniosku do sądu w stosunku do 5 osób o wydanie orzeczenia w przedmiocie ich przymusowego leczenia odwykowego,
- ✓ **2 843,20zł** – szkolenie pracownika Ośrodka koordynującego Program,
- ✓ **3 380,00zł** – szkolenie członków GKRPA z zakresu profilaktyki.

VIII REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH USTAWY O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

W ramach ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Ośrodek przyznał i wypłacił dla 91 obywateli Ukrainy świadczenie jednorazowe w wys. 300,00 zł. na łączną kwotę **27 300,00 zł.**

Dla mieszkańców gminy, którzy zapewnili zakwaterowanie i wyżywienie dla 83 obywateli Ukrainy w roku 2022 wypłacono świadczenie pieniężne w wysokości łącznie **267 440,00 zł.**

Opieką Ośrodka zostały objęte także dzieci obywateli Ukrainy, dla których zostało sfinansowane dożywianie w szkole. Łącznie na ten cel wydano **2 396,00zł.** Został również wypłacony zasiłek pielęgnacyjny dla 1 osoby – obywatela Ukrainy, na kwotę **647,52zł.** Szczegółowe wydatki poniesione w ramach w/w ustawy przedstawia Tabela nr 7.

Tabela nr 7. Wydatki poniesione w ramach ustaw o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin/osób	Kwota świadczeń w zł
1.	Posiłek w szkole	17	2 396,00
2.	Jednorazowe świadczenie pieniężne (300 zł)	91	27 846,00
	<i>w tym: obsługa zadania</i>		546,00
3.	Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	83	268 320,00
	<i>w tym: obsługa zadania</i>		880,00
4.	Świadczenie społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP -zasilek pielęgnacyjny	1	666,94
	<i>w tym: obsługa zadania</i>		19,42
RAZEM			299 228,94

IX POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE BRZOSTEK NA 2023r.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez ośrodek pomocy społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych). Biorąc pod uwagę obecną sytuację beneficjentów pomocy społecznej na terenie gminy Brzostek, w dalszym ciągu należy zapewnić finansowanie świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym a dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych, zapewnienia schronienia osobom bezdomnym. Stopniowo i systematycznie zwiększa się w strukturze demograficznej udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia.

Na podstawie danych demograficznych można przewidywać, iż liczba mieszkańców gminy, którzy będą potrzebować usług opiekuńczych będzie przejawiać trend wzrostowy. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych utrzymuje się na wysokim poziomie, a co za tym idzie także wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę są znaczne. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal bardziej ekonomiczną formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej.

W celu umożliwienia starszym, niesamodzielnym mieszkańcom gminy pozostania jak najdłużej w miejscu ich zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze, podnosić ich jakość i dopasowywać do potrzeb odbiorców.

Także odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co obciąża jej budżet. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, jednak w wielu przypadkach jest to jedyna możliwość zapewnienia osobie niepełnosprawnej, lub ciężko chorej bezpieczeństwa i godnych warunków do życia. Niezbędnym jest zatem zabezpieczenie środków na ponoszenie odpłatności za mieszkańców gminy, którzy przebywają w domu pomocy społecznej.

Niezbędna jest również stała ewaluacja pracy kadry pomocy społecznej oraz specjalistyczne szkolenia dla pracowników, aby wykonywane przez nich zadania były realizowane profesjonalnie i w ramach bardzo szybko zmieniających się przepisów prawa.

Ponadto, w związku ze zmianą siedziby Ośrodka niezbędne są dodatkowe środki na remont pomieszczeń a także przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Brzostku
mgr Katarzyna Kujawa

